

Brusel 17. listopadu 2023
(OR. en)

15620/23

**Interinstitucionální spis:
2023/0405(NLE)**

**EDUC 452
JEUN 267
SPORT 56
SOC 803
EMPL 577
COMPET 1138
RECH 515**

PRŮVODNÍ POZNÁMKA

Odesílatel:	Martine DEPREZOVÁ, ředitelka, za generální tajemnici Evropské komise
Datum přijetí:	16. listopadu 2023
Příjemce:	Thérèse BLANCHETOVÁ, generální tajemnice Rady Evropské unie
Č. dok. Komise:	COM(2023) 719 final
Předmět:	Návrh DOPORUČENÍ RADY „Evropa v pohybu“ – příležitosti vzdělávací mobility pro všechny

ýDelegace naleznou v příloze dokument COM(2023) 719 final.

Příloha: COM(2023) 719 final

EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 8.11.2023
COM(2023) 719 final

2023/0405 (NLE)

Návrh

DOPORUČENÍ RADY

„Evropa v pohybu“ – příležitosti vzdělávací mobility pro všechny

(Text s významem pro EHP)

{SWD(2023) 719 final} - {SWD(2023) 720 final}

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. SOUVISLOSTI NÁVRHU

• Odůvodnění a cíle návrhu

„Jsem odhodlána do roku 2025 uskutečnit projekt Evropského prostoru vzdělávání. Musíme odstranit překážky v učení a zlepšit přístup ke kvalitnímu vzdělávání. Musíme umožnit studentům snazší přechody mezi vzdělávacími systémy v různých zemích. A musíme změnit kulturu vzdělávání tak, aby se zdůraznila úloha celoživotního učení jako něčeho, co nás všechny obohacuje.“

Předsedkyně Ursula von der Leyenová, Politické směry¹

Je prokázáno, že vzdělávací mobilita je velmi cennou zkušeností, která lidem umožňuje získávat znalosti a kompetence potřebné pro osobní, vzdělávací a profesní rozvoj, občanskou angažovanost a sociální začleňování². Organizování vzdělávací mobility je také silným podnětem pro vzdělávací instituce a instituce odborné přípravy a poskytovatele neformálního a informálního učení ke zvýšení kvality vzdělávání, které nabízejí. V kontextu zelené a digitální transformace, která vyžaduje „revoluci v dovednostech“, přispívá vzdělávací mobilita k řešení nedostatku dovedností, urychluje jejich rozvoj a buduje silný smysl pro občanství a porozumění společným hodnotám v Evropě i mimo ni.

Podle tohoto návrhu se vzdělávací mobilitou rozumí fyzický přesun do jiné země, než je země bydliště, za účelem studia, odborného vzdělávání nebo neformálního či informálního učení. Má široký záběr, který zahrnuje všechny typy vzdělávací mobility a účastníky vzdělávání a pracovníky ve všech odvětvích celoživotního učení, včetně škol, vysokoškolského vzdělávání, odborného vzdělávání a přípravy, vzdělávání dospělých, jakož i vzdělávací mobilitu mladých lidí, pracovníků s mládeží a pracovníků v oblasti předškolního vzdělávání a péče a v oblasti sportu. Zahrnuje také vzdělávací mobilitu v rámci EU i mezinárodní vzdělávací mobilitu do EU a z EU.

Navrhované doporučení je základním stavebním kamenem Evropského prostoru vzdělávání, kde vzdělávání neomezují hranice a kde má každý možnost vzdělávat se nebo studovat v zahraničí. Posílí nezbytné rámcové podmínky, díky nimž se vzdělávací mobilita zpřístupní všem, a jež povedou k tomu, že program Erasmus+³ a další programy přeshraniční vzdělávací mobility bude moci využít více lidí.

Navrhovaný rámec EU pro vzdělávací mobilitu aktualizuje doporučení Rady z roku 2011 „Mládež v pohybu“ – podpora mobility mladých lidí ve vzdělávání⁴ tím, že rozšiřuje jeho působnost z mladých lidí na účastníky vzdělávání v jakémkoli věku a na pedagogy a zaměstnance. Tento nový rámec vzdělávací mobility se zabývá také novými způsoby učení,

¹ Politické směry pro příští Evropskou komisi (2019–2024) – „Unie, která si klade vyšší cíle: Moje agenda pro Evropu“ [Politické směry pro příští Evropskou komisi \(2019–2024\) – „Unie, která si klade vyšší cíle: Moje agenda pro Evropu“ Evropská komise \(europa.eu\)](#).

² Pracovní dokument útvarů Komise: Posouzení dopadů doprovázející návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se zavádí program „Erasmus“: program Unie pro vzdělávání, odbornou přípravu, mládež a sport a zrušuje nařízení (EU) č. 1288/2013, {COM(2018) 367 final} – {SEC(2018) 265 final} – {SWD(2018) 276 final}. Odkaz: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52018SC0277>

³ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/817 ze dne 20. května 2021, kterým se zavádí program Erasmus+ (Úř. věst. L 189, 28.5.2021).

⁴ Úř. věst. C 199/1, 7.7.2011.

včetně rozšíření digitálních nástrojů pro učení a kombinovaného učení, jakož i udržitelnější mobilitou.

Tato aktualizace byla oznámena ve sdělení Komise vytvoření Evropského prostoru vzdělávání do roku 2025⁵, přičemž cílem je, aby více účastníků vzdělávání i učitelů mohlo překonat překážky a využít možnosti mobility. Ve sdělení byly stanoveny tyto hlavní cíle aktualizovaného rámce: umožnit příležitosti k mobilitě mnohem širšímu okruhu účastníků, podporovat zelenou a digitální mobilitu a podporovat vyváženou mobilitu. Sdělení rovněž zdůraznilo, že mezinárodní spolupráce v oblasti vzdělávání a odborné přípravy, včetně vzdělávací mobility, je zásadní pro dosažení geopolitických priorit EU a cílů udržitelného rozvoje do roku 2030.

Tento politický návrh týkající se vzdělávací mobility je součástí balíčku věnovaného maximalizaci potenciálu mobility talentů, a to spolu s doporučením Komise o uznávání kvalifikací státních příslušníků třetích zemí a legislativním návrhem o Rezervoáru talentů EU, který propaguje EU jako atraktivní destinaci, kde mohou talentované osoby studovat, vzdělávat se a pracovat.

Cílem Talentových partnerství je posilovat spolupráci mezi EU, členskými státy a partnerskými zeměmi a podporovat mezinárodní mobilitu pracovních sil a rozvoj talentů vzájemně prospěšným způsobem. Tato partnerství poskytují stabilní, politicky orientovanou a flexibilní strukturu, která může účinně podporovat spolupráci i v oblasti vzdělávání a odborné přípravy, včetně vzdělávací mobility pro účastníky vzdělávání i zaměstnance. Zvýší informovanost veřejnosti a posílí vzdělávací mobilitu ze třetích zemí. Podpoří také úsilí o vybudování účinných systémů dovedností ve třetích zemích a zároveň přispějí k pracovní síle EU v prioritních odvětvích zelené a digitální transformace.

Vzdělávací mobilita studentů ze třetích zemí může rovněž přispět k rychlejšímu uznávání jejich kvalifikací při vstupu na trh práce v EU. Mohla by pomoci překlenout rozdíl mezi kvalifikacemi získanými ve třetích zemích a evropskými požadavky tím, že účastníkům poskytne mikrocertifikáty, výpisy studijních výsledků a další podpůrné dokumenty, které mohou hodnotitelům pomoci rychle a přesně posoudit jejich kvalifikace. Bude také signalizovat příslušné jazykové kompetence, kulturní přizpůsobivost a seznámení se s evropskými vzdělávacími standardy, což může usnadnit další validaci výsledků učení.

Kromě toho může vzdělávací mobilita, zejména výměny zahrnující prvky učení se prací, které účastníkům poskytují zkušenosti na trhu práce, sloužit jako odrazový můstek pro jednotlivce, kteří uvažují o návratu do EU a hledají pracovní příležitosti. V návaznosti na doporučení Rady z roku 2017 o sledování uplatnění absolventů⁶ je rozvoj nástrojů a metod pro výměnu srovnatelných informací o studiu a zaměstnání mobilních absolventů (kteří se stěhují do jiné země EU za účelem studia nebo práce) prioritou v rámci činností prováděných Evropskou sítí pro sledování uplatnění absolventů (European Network on Graduate Tracking), jako je průzkum Eurograduate 2022.

- **Problémy, které bude navrhované doporučení řešit**

Přestože se od doporučení Rady „Mládež v pohybu“ z roku 2011 podařilo v oblasti vzdělávací mobility dosáhnout mnoha úspěchů, existují důkazy o tom, že je třeba udělat více pro to, aby se příležitosti vzdělávací mobility nabízely všem, a zejména osobám s omezenými příležitostmi⁷.

⁵ COM(2020) 625 final.

⁶ Úř. věst. C 423/1 ze dne 9.12.2017.

⁷ V souladu s nařízením (EU) 2021/817 o programu Erasmus+ a pro účely tohoto návrhu politiky se „osobami s omezenými příležitostmi“ rozumí osoby, které z ekonomických, sociálních, kulturních,

Průzkum Eurobarometr z roku 2022 o mládeži a demokracii v Evropském roce mládeže⁸, ukázal, že pouze 15 % respondentů se zúčastnilo studia, odborné nebo učňovské přípravy v jiné zemi EU. Stejný průzkum také zdůraznil, že mladí lidé považovali zlepšení vzdělávání a odborné přípravy, včetně volného pohybu studentů, učňů a žáků, za jednu ze tří prioritních oblastí pro Evropský rok mládeže 2022. Podle průzkumu Eurobarometr 2023 o integraci mladých lidí na trhu práce se zvláštním zaměřením na stáže absolvovalo 21 % mladých respondentů alespoň jednu ze svých stáží v jiné zemi EU; jako hlavní překážky přístupu k přeshraničním stážím byl uváděn nedostatek finančních prostředků a informací o těchto příležitostech.

V roce 2023 byla ve srovnávacím přehledu výsledků v oblasti mobility⁹ zjištěna dobrá výkonnost ve většině oblastí doporučení z roku 2011. Situace v jednotlivých členských státech se však různila. Jako oblast s největší potřebou dalšího pokroku se ukázala systémová podpora účasti znevýhodněných účastníků vzdělávání¹⁰ na vzdělávací mobilitě.

Pandemie COVID-19 narušila vzdělávání, odbornou přípravu a učení se prací nebývalým způsobem. Měla negativní dopad jak na fyzickou mobilitu, tak na duševní a fyzické zdraví účastníků vzdělávání a zaměstnanců¹¹. Pandemie také odhalila hluboké nerovnosti v přístupu dětí k online příležitostem¹², včetně vzdělávacích aktivit. Zároveň vedla k rychlému rozvoji nových modelů vzdělávací mobility, jako je kombinovaná mobilita a virtuální výměny. Jak vyplývá ze zprávy EU o mládeži za rok 2021, silně byl zasažen i sektor práce s mládeží, a pandemie zvýšila potřebu zdrojů, včetně zdrojů pro digitální práci s mládeží, na podporu vzdělávací mobility, rozvoje, zapojení a zdraví mladých lidí.

Podklady zahrnující studii zadanou Komisí „Supporting learning mobility: progress, obstacles and way forward“ (Podpora vzdělávací mobility: pokrok, překážky a další postup)¹³, výsledky výzvy k předložení faktických podkladů a veřejnou konzultaci zdůraznily hlavní překážky vzdělávací mobility, k nimž patří finanční a sociální omezení, nedostatek informací a poradenství, jazykové překážky, překážky související s přístupností a administrativní překážky. Další významnou překážkou bránící mobilitě je omezený rozsah automatického uznávání kvalifikací a výsledků z období studia v zahraničí, neboť postupy uznávání jsou často pomalé, informace nejsou snadno dostupné a jednotlivé instituce rozhodují podle svého uvážení.

zeměpisných nebo zdravotních důvodů, z toho důvodu, že pocházejí z přistěhovaleckého prostředí, z důvodů jako zdravotní postižení či vzdělávací obtíže, nebo z jakýchkoli jiných důvodů, včetně těch, které by mohly vést k diskriminaci podle článku 21 Listiny základních práv Evropské unie, čelí překážkám, které jim brání účinně využít příležitostí vzdělávací mobility.

⁸ Průzkumy Eurobarometr: Mládež a demokracie v Evropském roce mládeže – květen 2022; Integrace mladých lidí na trhu práce se zvláštním zaměřením na stáže – duben 2023.

⁹ V roce 2016 začal fungovat srovnávací přehled výsledků v oblasti mobility, jehož cílem je sledovat provádění doporučení Rady z roku 2011 v oblasti vysokoškolského vzdělávání a počátečního odborného vzdělávání a přípravy. Odkaz: <https://national-policies.eacea.ec.europa.eu/mobility-scoreboard>

¹⁰ Doporučení Rady z roku 2011 vymezuje znevýhodněné účastníky vzdělávání jako osoby, které by mohly přijít o příležitosti vzdělávací mobility.

¹¹ Monitor vzdělávání a odborné přípravy 2021. Odkaz: <https://op.europa.eu/webpub/eac/education-and-training-monitor-2021/cs/>

¹² How families handled emergency remote schooling during the COVID-19 lockdown in spring 2020 (Jak rodiny zvládaly distanční vzdělávání během omezení volného pohybu osob z důvodu onemocnění COVID-19 na jaře 2020), 2020, JRC a Eurostat. Průzkum o využívání IKT v domácnostech a ze strany jednotlivců [isoc_i, ci_in_h], 2019.

¹³ Platforma pro publikace EÚ, odkaz: <https://op.europa.eu>

V roce 2022 evropští občané na Konferenci o budoucnosti Evropy ve svých návrzích budoucích politik zdůraznili potřebu EU a jejích členských států podporovat příležitosti k mobilitě: „podporovat evropské výměny v různých oblastech, a to jak fyzické, tak digitální, včetně vzdělávacích výměn, partnerství, cestování a profesní mobility (včetně učitelů a místních volených politiků)“ a „do roku 2025 vytvořit inkluzivní Evropský prostor vzdělávání, v němž budou mít všichni občané, včetně obyvatel venkovských a odlehlých oblastí, rovný přístup ke kvalitnímu vzdělávání a celoživotnímu učení“¹⁴. Podle doporučení by tyto výměny měly být dostupné ve všech členských státech pro všechny bez ohledu na jejich věk, úroveň vzdělání, původ a finanční prostředky. Návrhy rovněž požadovaly posílení stávajících programů mobility EU a zajištění různorodého přístupu k nim. Jedno z doporučení výslovně vyzývá EU, aby do výměnných programů a programů mobility na úrovni EU zahrnula sportovní aktivity.

V roce 2023 přinesla evropská panelová diskuse občanů o vzdělávací mobilitě 21 doporučení¹⁵, jak umožnit širší a rozmanitější účast v programu Erasmus+ a dalších programech vzdělávací mobility. Doporučení se zaměřila na cílené poskytování informací, začlenění osob všech věkových kategorií a ze všech prostředí, význam mnohojazyčnosti, vzdělávací mobilitu zaměstnanců a další aspekty vzdělávací mobility, včetně uznání úlohy pedagogů při organizaci vzdělávací mobility a ekologičtější mobility.

Vzdělávací mobilita má potenciál snížit nedostatek kvalifikovaných pracovníků tím, že zvyšuje zaměstnatelnost osob, které se jí účastní, rozvíjí jejich průřezové kompetence a přispívá k lepšímu sladění nabízených a požadovaných dovedností. A stejně tak to, je-li určité místo atraktivním cílem vzdělávací mobility, může zase zvýšit přístup místních zaměstnavatelů k pracovní síle. Aktuálně tři čtvrtiny (74 %) malých a středních podniků v Evropě tvrdí, že se v současné době potýkají s nedostatkem kvalifikovaných pracovníků v případě nejméně jedné pracovní pozice ve své společnosti. Téměř čtyři z pěti společností v průzkumu také poukazují na to, že je pro ně obecně obtížné najít pracovníky s vhodnou kvalifikací, a více než polovina z nich (53 %) považuje za obtížné si kvalifikované pracovníky udržet¹⁶.

• Cíle návrhu

Cílem tohoto návrhu politiky je zvýšit příležitosti ke vzdělávací mobilitě pro každého prostřednictvím opatření členských států a Komise. Jeho ambicí je postupně směřovat k tomu, aby se vzdělávací mobilita v Evropském prostoru vzdělávání stala spíše normou než výjimkou.

Pro zvýšení vzdělávací mobility a její inkluzivnější charakter navrhuje Komise stanovit nové cíle na úrovni EU a usilovat o jejich dosažení do roku 2030:

– Ve vysokoškolském vzdělávání by měl podíl absolventů se zkušeností se vzdělávací mobilitou činit alespoň 25 %.

¹⁴ Na Konferenci o budoucnosti Evropy se v letech 2021–2022 sešlo 800 náhodně vybraných občanů, aby vydali doporučení k budoucím politikám https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/new-push-european-democracy/conference-future-europe_cs#final-reports-and-proposals

¹⁵ Evropská panelová diskuse občanů o vzdělávací mobilitě zapojila v březnu a dubnu 2023 do debat 150 náhodně vybraných občanů všech věkových skupin a různého původu. Odkaz na závěrečná doporučení: https://citizens.ec.europa.eu/learning-mobility-panel_cs

¹⁶ Bleskový průzkum Eurobarometr FL529: Evropský rok dovedností – Nedostatek kvalifikovaných pracovníků, strategie nábory a udržení zaměstnanců v malých a středních podnicích; odkaz: https://data.europa.eu/data/datasets/s2994_fl529_eng?locale=en

- V odborném vzdělávání a přípravě by měl podíl účastníků odborného vzdělávání, kteří využili vzdělávací mobility v zahraničí, činit alespoň 15 %.
- Ve všech systémech vzdělávání a odborné přípravy a v systémech mládeže a sportu by osoby s omezenými příležitostmi měly tvořit alespoň 20 % všech účastníků vzdělávací mobility v zahraničí.

Cílem návrhu je také konkrétně podpořit vzdělávací mobilitu učitelů a učňů prostřednictvím zvláštních politických rámců, jak je uvedeno v přílohách. Učitelé se zkušenostmi se vzdělávací mobilitou jsou pro účastníky vzdělávání důležitými vzory a klíčovými propagátory této mobility ve školách. Pro samotné učitele může vzdělávací mobilita přinést významné výhody spojené s kulturními, kognitivními a osobními zkušenostmi, vedle znalostí a dovedností a podpory výměny osvědčených postupů. Příležitosti ke vzdělávací mobilitě také zvyšují atraktivitu učitelského povolání a mohou pomoci přilákat učitele do škol a udržet je tam. Zvýšená mobilita učňů pomůže řešit nedostatek dovedností, podpořit zelenou a digitální transformaci a zvýšit zaměstnatelnost mladých lidí. Učňové čelí specifickému souboru překážek, jako je složitost právních povinností souvisejících se statusem učně, nízký věk samotných učňů, různorodost vnitrostátních učňovských programů a učebních osnov, které je třeba během výměny v rámci mobility dodržovat, a neochota zaměstnavatelů zapojit se do vzdělávací mobility kvůli riziku ztráty produktivity. Cílem doporučení je poskytnout soudržný politický rámec, který by zahrnoval návrhy krátkodobých postupných změn a prvky komplexní dlouhodobé strategie.

- **Soulad s platnými předpisy v této oblasti politiky**

Návrh vychází ze stávajících politických ustanovení, která umožňují a podporují vzdělávací mobilitu, a doplňuje je. Nejdůležitější z nich jsou následující:

Usnesení Rady ze dne 18. února 2021 o strategickém rámci evropské spolupráce v oblasti vzdělávání a odborné přípravy s ohledem na vytvoření Evropského prostoru vzdělávání a další vývoj po jeho dosažení (2021–2030)¹⁷ stanovilo celoživotní učení a mobilitu jakožto realitu pro všechny jako jednu ze svých strategických priorit. Usnesení Rady ze dne 16. května 2023 o Evropském prostoru vzdělávání: výhled do roku 2025 a na další období¹⁸ zdůraznilo, že určení a odstranění zbývajících překážek vzdělávací mobility a mobility vyučujících má zásadní význam k úplné realizaci Evropského prostoru vzdělávání.

První zásada evropského pilíře sociálních práv¹⁹ stanoví, že každý má právo na kvalitní a inkluzivní všeobecné a odborné vzdělávání a celoživotní učení, aby si udržel své dovednosti a nabyt dovedností nových, tak aby se mohl plně účastnit na životě společnosti a úspěšně zvládat přechody na trhu práce, a to všude v Evropské unii.

Evropský rok dovedností²⁰ byl vyhlášen 9. května 2023 a potrvá do 8. května 2024 s cílem podpořit dovednostní politiky a investice do dovedností, aby se aspirace, potřeby a soubor dovedností pracovníků, včetně dovedností získaných během mobility, přizpůsobily potřebám a příležitostem na trhu práce.

¹⁷ Úř. věst. C 66, 26.2.2021, s. 1.

¹⁸ Úř. věst. C 185, 26.5.2023, s. 35.

¹⁹ <https://op.europa.eu/webpub/empl/european-pillar-of-social-rights/cs/>

²⁰ https://year-of-skills.europa.eu/index_en

Strategie Evropské unie pro mládež na období let 2019–2027²¹ zdůraznila význam vzdělávací mobility pro mladé lidi, aby se mohli účastnit výměn, spolupráce a kulturní a občanské činnosti v evropském kontextu. Usnesení Rady o rámci, kterým se ustavuje Evropská agenda práce s mládeží²², vyzvalo k podpoře evropského rozměru práce s mládeží prostřednictvím přeshraničních a nadnárodních výměn, spolupráce, mezikulturního učení a vzájemného učení.

V doporučení Rady ze dne 20. prosince 2012 o uznávání neformálního a informálního učení²³ a v evropských pokynech pro validaci neformálního a informálního učení z roku 2023²⁴ bylo zdůrazněno, že validace výsledků učení dosažených neformálním a informálním učением může hrát významnou úlohu při podpoře zaměstnatelnosti a vzdělávací mobility, zejména v případě socioekonomicky znevýhodněných osob nebo osob s nízkou kvalitací.

Doporučení Rady ze dne 10. března 2014 k rámci kvality stáží²⁵ se týká stáží mimo formální vzdělávání a odbornou přípravu, včetně přeshraničních stáží. Komise v současné době pracuje na aktualizaci tohoto rámce.

Doporučení Rady ze dne 22. května 2017 o evropském rámci kvalifikací pro celoživotní učení²⁶ stanovilo jako jeden ze svých širších cílů zvýšení mobility a sociální integrace pracovníků a účastníků vzdělávání.

Doporučení Rady ze dne 15. března 2018 o Evropském rámci pro kvalitní a efektivní učňovskou přípravu²⁷ stanovilo čtrnáct kritérií na podporu společného chápání vnitrostátních systémů učňovské přípravy, jakožto klíčový faktor pro zvýšení vzájemné důvěry a usnadnění nadnárodní mobility učňů. Doporučení vybízí k postupnému prosazování nadnárodní mobility učňů, buď na pracovištích, nebo v institucích vzdělávání a odborné přípravy, jakožto součásti kvalifikace získávané v rámci učňovské přípravy. Mobilitu učňů podporuje také Evropská aliance pro učňovskou přípravu.

Rozhodnutím o Europassu ze dne 18. dubna 2018 byl zřízen evropský rámec za účelem podpory transparentnosti a pochopení dovedností a kvalifikací získaných formálním, neformálním a informálním učением, a to i prostřednictvím mobility, skrze online platformu nabízející internetové nástroje a informace o službách nabízejících poradenství pro nadnárodní vzdělávací mobilitu a řízení profesní dráhy.

Doporučení Rady ze dne 26. listopadu 2018 o podpoře automatického vzájemného uznávání kvalifikací získaných v rámci vysokoškolského vzdělání a vyššího sekundárního vzdělání a odborné přípravy a výsledků z období studia v zahraničí²⁸ zdůraznilo význam uznávání evropských kvalifikací a období studia v zahraničí v oblasti vysokoškolského vzdělávání a vyššího sekundárního vzdělávání bez zvláštního procesu uznávání. Zpráva o provádění²⁹ i související závěry Rady přijaté dne 26. května 2023³⁰ zdůrazňují, že k tomu, aby se automatické uznávání stalo v EU skutečností, je třeba vyvinout značné další úsilí.

²¹ Usnesení Rady Evropské unie a zástupců vlád členských států, zasedajících v Radě, o rámci evropské spolupráce v oblasti mládeže: Strategie Evropské unie pro mládež na období let 2019–2027, Úř. věst. C 456, 18.12.2018, s. 1.

²² Úř. věst. C 415, 1.12.2020, s. 1.

²³ [Úř. věst. C 398, 22.12.2012, s. 1.](#)

²⁴ Cedefop (2023). Evropské pokyny pro validaci neformálního a informálního učení. Lucemburk: Úřad pro publikace Referenční řada Cedefop; č. 124. <http://data.europa.eu/doi/10.2801/389827>

²⁵ Úř. věst. C 88, 27.3.2014, s. 1.

²⁶ [Úř. věst. C 189, 15.6.2017, s. 15.](#)

²⁷ [Úř. věst. C 153, 2.5.2018, s. 1.](#)

²⁸ [Úř. věst. C 444, 10.12.2018, s. 1.](#)

²⁹ [COM\(2023\) 91 final.](#)

³⁰ [Úř. věst. C 185, 26.5.2023, s. 44.](#)

Doporučení Rady ze dne 22. května 2019 o komplexním přístupu k výuce a studiu jazyků³¹ se zaměřilo na posílení jazykového vzdělávání od raného věku a budování „povědomí o významu jazyků“ ve školách a institucích odborného vzdělávání a přípravy, aby více mladých lidí ovládalo kromě svého mateřského jazyka alespoň dva evropské jazyky.

Ve sdělení Komise ze dne 30. září 2020 o vytvoření Evropského prostoru vzdělávání do roku 2025³² se zdůrazňuje, že výměnné programy Unie a mezinárodní spolupráce v oblasti vzdělávání přispěly k tomu, že se Evropa stala atraktivní destinací, která podporuje inovace a tvorbu pracovních míst.

Doporučení Rady ze dne 24. listopadu 2020 o odborném vzdělávání a přípravě pro udržitelnou konkurenceschopnost, sociální spravedlnost a odolnost³³ zavedlo nový cíl na úrovni EU, aby do roku 2025 využilo vzdělávací mobility v zahraničí 8 % účastníků odborného vzdělávání. Doporučení zdůraznilo význam příležitostí k mobilitě pro účastníky vzdělávání a zaměstnance v odvětví odborného vzdělávání a přípravy a pro organizace jako důležitý způsob, jak uvést strategie pro internacionalizaci do praxe. Prohlášení z Osnabrücku³⁴, které schválili ministři odpovědní za odborné vzdělávání a přípravu, evropští sociální partneři a Komise, žádá vnitrostátní orgány, aby podporovaly a usnadňovaly mobilitu účastníků odborného vzdělávání a přípravu a dospělých účastníků vzdělávání, včetně učňů.

Agenda pro západní Balkán v oblasti inovací, výzkumu, vzdělávání, kultury, mládeže a sportu, komplexní dlouhodobá strategie spolupráce EU a západního Balkánu, která byla zahájena 6. října 2021 na summitu EU a západního Balkánu v Brdu, zahrnuje cíl zlepšit vzdělávací mobilitu.

Evropská strategie pro univerzity³⁵ z 18. ledna 2022 zahrnuje cíle vytvořit Evropský systém zajišťování kvality a uznávání, který by podpořil automatické uznávání kvalifikací v celé Evropě, a podporovat transparentní a spravedlivé uznávání kvalifikací ze třetích zemí, včetně kvalifikací uprchlíků, prostřednictvím sítě středisek pro akademické uznávání³⁶ a nástrojů transparentnosti EU – evropského rámce kvalifikací a evropských digitálních certifikátů o vzdělání.

Doporučení Rady ze dne 5. dubna 2022 o zefektivnění spolupráce v oblasti evropského vysokoškolského vzdělávání předpokládá posílení systémové a dlouhodobé nadnárodní spolupráce na institucionální úrovni, mimo jiné prostřednictvím rozvoje značky společného evropského diplomu a institucionalizovaných nástrojů spolupráce, jako je možné evropské právní postavení aliancí vysokoškolských institucí.

Závěry Rady ze dne 5. dubna 2022 o posílení mobility učitelů a školitelů³⁷ vyzývají k podpoře a rozšíření mobility učitelů a školitelů, aby se stala běžnou součástí jejich odborné přípravy a kariéry. Pedagogické akademie Erasmus+, podporované programem Erasmus+ na období 2021–2027, rovněž testují nová opatření podporující mobilitu učitelů a umožňující vzájemné

³¹ [Úř. věst. C 189, 5.6.2019, s. 15.](#)

³² [COM\(2020\) 625 final.](#)

³³ [Úř. věst. C 417, 2.12.2020, s. 1.](#)

³⁴ Prohlášení z Osnabrücku o odborném vzdělávání a přípravě jako faktoru umožňujícím oživení a spravedlivý přechod k digitální a zelené ekonomice, schválené 30. listopadu 2020. Odkaz: <https://www.cedefop.europa.eu/cs/content/osnabruck-declaration-2020-vocational-education-and-training-enabler-recovery-and-just-transitions>

³⁵ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů o Evropské strategii pro univerzity, [COM\(2022\) 16 final.](#)

³⁶ Společná síť Evropské sítě informačních středisek v evropském regionu a národních informačních středisek pro akademické uznávání v Evropské unii (ENIC-NARIC).

³⁷ [Úř. věst. C 167, 21.4.2022, s. 2.](#)

vzdělávání učitelů a učitelů pedagogických škol prostřednictvím nadnárodních sítí, skupin odborníků a společných programů mezi institucemi vzdělávajícími učitele.

Cílem doporučení Rady ze dne 5. dubna 2022 o mobilitě mladých dobrovolníků v rámci Evropské unie³⁸ je usnadnit lepší nadnárodní dobrovolnickou činnost mládeže v Unii. Uvedené doporučení zdůrazňuje význam inkluzivnosti, kvality, uznávání a udržitelnosti nadnárodní dobrovolnické činnosti mládeže.

- **Soulad s ostatními politikami Unie**

Vzdělávací mobilita podporovaná na úrovni EU je propojena s dalšími relevantními oblastmi politiky, jako je vzdělávání a odborná příprava, zaměstnanost, občanství a demokratická účast, sociální začleňování, nediskriminace, legální migrace a integrace, učení se jazykům, kreativita a kultura, opatření v oblasti klimatu a digitalizace.

Kromě toho, že návrh přispívá k realizaci Evropského prostoru vzdělávání, podporuje provádění Evropské agendy dovedností, jejímž cílem je řešit nesoulad mezi nabízenými a požadovanými dovednostmi a podporovat prohlubování dovedností a rekvalifikaci, a Strategie EU pro práva dítěte, která uznává právo dětí na co nejlepší start do života a na rozvoj jejich plného potenciálu a vyzývá k většímu úsilí o zajištění inkluzivního, nesegregovaného a kvalitního vzdělávání³⁹. Podporuje také akční plán digitálního vzdělávání, jehož cílem je využít potenciál digitálních technologií pro učení se a výuku. Evropský pilíř sociálních práv⁴⁰ ve své první zásadě uvádí, že každý má právo na kvalitní a inkluzivní všeobecné a odborné vzdělávání a celoživotní učení, aby si udržel své dovednosti a nabyt dovedností nových, tak aby se mohl plně účastnit na životě společnosti a úspěšně zvládat přechody na trhu práce, a to všude v Evropské unii. Návrh je rovněž v souladu s politikami a iniciativami EU zaměřenými na podporu mobility, jako je Evropská agenda dovedností, a s politikami a iniciativami na podporu mnohojazyčnosti a mezikulturního dialogu, včetně strategie EU pro mnohojazyčnost. Podporou vzdělávací mobility návrh vybízí jednotlivce k rozvoji jazykových dovedností, kulturního povědomí a mezikulturních kompetencí.

Vzdělávací mobilitu podporuje mnoho programů a nástrojů EU, konkrétně:

- program Erasmus+ nabízí příležitosti nadnárodní a mezinárodní vzdělávací mobility pro účastníky vzdělávání jakéhokoli věku, pracovníky v oblasti vzdělávání a odborné přípravy a pracovníky s mládeží, jakož i různé aktivity participace mládeže,
- Evropský sbor solidarity nabízí mladým lidem příležitosti účastnit se dobrovolnických a solidárních aktivit v celé EU i mimo ni a činností souvisejících s humanitární pomocí na celém světě,
- Evropský sociální fond plus (ESF+) a Evropský fond pro regionální rozvoj (EFRR) podporují členské státy a regiony v jejich úsilí o zajištění rovného přístupu k inkluzivnímu nesegregovanému vzdělávání, odborné přípravě a možnostem rozvoje dovedností od předškolního vzdělávání až po terciární úroveň. Podporou všeobecného a odborného vzdělávání a odborné přípravy, jakož i vzdělávání a učení dospělých tyto fondy rovněž přispívají k lepší přístupnosti pro osoby se zdravotním postižením a k lepšímu začleňování těchto osob, čímž usnadňují vzdělávací mobilitu pro všechny. Iniciativa ALMA (Aim, Learn, Master, Achieve – stanovit si cíl, učit

³⁸ [Úř. věst. C 157, 11.4.2022, s. 1.](#)

³⁹ COM(2021) 142 final. Strategie EU pro práva dítěte zdůrazňuje, že více než 22 % dětí v EU je ohroženo chudobou a sociálním vyloučením a že přibližně 10 % mladých lidí v EU předčasně odejde ze vzdělávání.

⁴⁰ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX%3A32017C1213%2801%29>

se, osvojit si dovednost, dosáhnout cíle) je financována z Evropského sociálního fondu plus a jejím cílem je pomoci znevýhodněným mladým lidem, kteří nejsou zaměstnáni ani se neúčastní vzdělávání nebo odborné přípravy (NEET), začlenit se do společnosti tím, že jim usnadní návrat do vzdělávání, odborné přípravy nebo zaměstnání. Iniciativa nabízí účastníkům pracovní zkušenost v délce 2–6 měsíců v jiném členském státě v rámci komplexního projektového cyklu, který zahrnuje odbornou přípravu, koučování a poradenství,

- iniciativa Interreg se zabývá překážkami na hranicích, včetně překážek vzdělávací mobility, a poskytuje vnitrostátním a regionálním orgánům i institucím pro vzdělávání a odbornou přípravu příležitost spolupracovat na rozvoji dovedností, zejména v případě mladých lidí,
- Nástroj pro technickou podporu poskytuje členským státům na požádání individuálně přizpůsobené odborné znalosti za účelem reformy a posílení vzdělávací mobility, zejména prostřednictvím stěžejních iniciativ zaměřených na přilákání talentů, vzdělávání mladých lidí a dovedností. Kromě toho stěžejní iniciativa „Výměna v rámci spolupráce veřejných správ“ (PACE) podporuje spolupráci a přeshraniční výměny úředníků mezi členskými státy s cílem posílit jejich dovednosti a správní kapacitu, a to i v oblasti vzdělávání,
- Nástroj pro sousedství a rozvojovou a mezinárodní spolupráci – Globální Evropa označuje vzdělávací mobilitu mezi EU a partnerskými zeměmi za jeden z hlavních způsobů vymýcení chudoby, boje proti nerovnostem a diskriminaci a podpory lidského rozvoje,
- Nástroj předvstupní pomoci (NPP III) stanoví, že na základě nařízení je třeba zajistit příležitosti, které přispějí k socioekonomickému rozvoji zemí v procesu přistoupení k EU, se zvláštním důrazem na mládež.

2. PRÁVNÍ ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

• Právní základ

Navrhované doporučení Rady se zakládá na člancích 165 a 166 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU).

V čl. 165 odst. 1 SFEU se stanoví, že EU přispívá k rozvoji kvalitního vzdělávání podporou spolupráce mezi členskými státy a, je-li to nezbytné, podporováním a doplňováním činnosti členských států při plném respektování jejich odpovědnosti za obsah výuky a za organizaci jejich vzdělávacích systémů.

Cílem činnosti Unie podle čl. 165 odst. 2 druhé, třetí, páté a šesté odrážky SFEU je:

- podpora mobility studentů a učitelů, mimo jiné prostřednictvím podpory akademického uznávání diplomů a započítávání doby studia,
- podpora spolupráce mezi vzdělávacími institucemi,
- podpora rozvoje výměn mládeže a pedagogických pracovníků a podpora účasti mladých lidí na demokratickém životě Evropy,
- podpora rozvoje dálkového vzdělávání.

Ustanovení čl. 165 odst. 4 druhé odrážky SFEU stanoví, že ve snaze přispět k dosažení cílů uvedených v tomto článku přijímá Rada na návrh Komise doporučení.

Podle čl. 166 odst. 1 SFEU provádí EU politiku odborného vzdělávání, jež podporuje a doplňuje činnost členských států při plném respektování jejich odpovědnosti za obsah a organizaci odborného vzdělávání.

Činnost Unie je podle čl. 166 odst. 2 třetí odrážky SFEU zaměřena na:

- „usnadňování přístupu k odbornému vzdělávání a podporu mobility vyučujících a osob vyučovaných v rámci odborné výuky, obzvláště mladých lidí“.

Poslední část odstavce 4 článku 166 SFEU stanoví, že ve snaze přispět k dosažení cílů uvedených v tomto článku přijímá Rada na návrh Komise doporučení.

Iniciativa nenavrhuje žádné rozšíření regulačních pravomocí EU nebo povinných závazků členských států. O způsobu provedení tohoto doporučení Rady rozhodnou členské státy podle svých vnitrostátních okolností.

- **Subsidiarita (v případě nevýlučné pravomoci)**

Tento návrh je v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v čl. 5 odst. 3 Smlouvy o Evropské unii (SEU).

Podle čl. 165 odst. 1 a čl. 166 odst. 1 SFEU jsou členské státy odpovědné za obsah výuky a organizaci svých systémů vzdělávání a odborné přípravy. Důkazy zároveň ukazují, že čelí řadě společných problémů souvisejících s výsledky vzdělávání a osobní pohodou ve škole.

Toto doporučení Rady bude plně respektovat odpovědnost členských států za obsah výuky a organizaci systémů vzdělávání a odborné přípravy, jakož i jejich kulturní a jazykovou rozmanitost. Doporučení bude zároveň odrážet doplňující a podpůrnou úlohu EU a dobrovolnou povahu evropské spolupráce v oblasti vzdělávání a odborné přípravy. V kontextu Evropského prostoru vzdělávání bude tato iniciativa podporovat úsilí členských států o rozvoj a provádění politik a mechanismů, které jsou vhodné pro jejich vnitrostátní systémy a struktury.

Iniciativa nenavrhuje žádné rozšíření regulačních pravomocí EU nebo povinných závazků členských států v souladu s čl. 165 odst. 4 a čl. 166 odst. 4, které vylučují harmonizaci právních předpisů členských států v oblasti vzdělávání, resp. odborného vzdělávání. Její evropská přidaná hodnota spočívá především ve schopnosti EU mobilizovat politickou angažovanost na vnitrostátní úrovni a podporovat systémy vzdělávání a odborné přípravy prostřednictvím politických pokynů, společných nástrojů a prostředků (Erasmus+, Nástroj pro oživení a odolnost, Evropský sociální fond+, Evropský fond pro regionální rozvoj, program Digitální Evropa, Horizont Evropa, Nástroj pro technickou podporu, Azylový, migrační a integrační fond), a to při plném respektování subsidiarity.

- **Proporcionalita**

Tento návrh je v souladu se zásadou proporcionality stanovenou v čl. 5 odst. 4 SEU.

Obsah ani podoba tohoto navrhovaného doporučení Rady nepřesahují to, co je potřebné pro dosažení jeho cílů. Závazky, které členské státy učiní, jsou dobrovolného charakteru a každý členský stát se může svobodně rozhodnout, jaký přístup zvolí.

- **Volba nástroje**

Aby se přispělo k dosažení cílů uvedených v člácích 165 a 166 SFEU, uvedená Smlouva umožňuje přijetí doporučení Radou na návrh Komise.

Doporučení Rady je vhodným nástrojem v oblasti vzdělávání a odborné přípravy, kde má EU podpůrnou pravomoc, a je také nástrojem, který je pro opatření EU v těchto oblastech často používán. Jako právní nástroj signalizuje závazek členských států přijmout uvedená opatření a poskytuje pevný politický základ pro spolupráci v této oblasti, přičemž plně respektuje pravomoci členských států v oblasti vzdělávání a odborné přípravy.

3. VÝSLEDKY HODNOCENÍ *EX POST*, KONZULTACÍ SE ZÚČASTNĚNÝMI STRANAMI A POSOUZENÍ DOPADŮ

• Hodnocení *ex post* / kontroly účelnosti platných právních předpisů

Srovnávací přehled výsledků v oblasti mobility byl vytvořen v návaznosti na doporučení Rady „Mládež v pohybu“ z roku 2011 a poskytuje rámec pro sledování pokroku evropských zemí v podpoře vzdělávací mobility. Obsahuje srovnávací ukazatele v oblasti vysokoškolského vzdělávání a počátečního odborného vzdělávání a přípravy. Návrh vychází z kvalitativních údajů o vzdělávací mobilitě, které srovnávací přehled výsledků v oblasti mobility poskytuje.

• Konzultace se zúčastněnými stranami a sběr výsledků odborných konzultací

Návrh vychází z podnětů získaných během rozsáhlého konzultačního procesu. Patří sem:

- otevřená veřejná konzultace o nové iniciativě, která probíhala během 12 týdnů od 8. února do 3. května 2023,
- evropská panelová diskuse občanů o vzdělávací mobilitě, které se účastnilo 150 náhodně vybraných občanů ze všech 27 členských států a která se uskutečnila během tří víkendů v březnu a dubnu 2023; zpráva občanů obsahující doporučení, diskuse a úvahy panelové diskuse občanů o vzdělávací mobilitě je přílohou tohoto návrhu,
- řada cílových skupin s účastníky vzdělávání, zaměstnanci, příslušnými zúčastněnými stranami a odborníky v této oblasti,
- řada cílených konzultací se zúčastněnými stranami, včetně rozsáhlých akcí, a
- různé schůzky řídicí skupiny, schůzky expertních skupin a slyšení se sociálními partnery.

Návrh vychází také ze studie provedené společností PPMI Group v roce 2023 „Podpora vzdělávací mobility: pokrok, překážky a další postup“⁴¹, která obsahuje přehled klíčového vývoje od doporučení Rady z roku 2011 a trendy v oblasti vzdělávací mobility.

• Posouzení dopadů

S ohledem na doplňkovou povahu činností vůči iniciativám členských států, dobrovolný charakter navrhovaných činností a rozsah očekávaných dopadů nebylo posouzení dopadů provedeno. Příprava návrhu vycházela z předchozích studií⁴², konzultace s členskými státy, cílené konzultace a veřejné konzultace.

• Účelnost právních předpisů a zjednodušení

Nevztahuje se na tento návrh.

⁴¹ Platforma pro publikace EU, odkaz: <https://op.europa.eu>

⁴² Kompletní odkazy jsou k dispozici v pracovním dokumentu útvarů Komise.

- **Základní práva**

Tento návrh doporučení Rady je v souladu se základními právy a dodržuje zásady uznané v Listině základních práv Evropské unie, ve které se uvádí, že solidarita je jednou z univerzálních hodnot, na nichž je EU založena. Tento návrh plně zohledňuje zejména:

- článek 8 (právo na ochranu osobních údajů),
- článek 13 (akademická svoboda),
- článek 14 (právo na vzdělání),
- článek 21 (zákaz diskriminace),
- článek 24 (práva dítěte),
- článek 26 (začlenění osob se zdravotním postižením).

Opatření budou prováděna v souladu s právem Unie týkajícím se ochrany osobních údajů, zejména v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679⁴³ o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů (obecné nařízení o ochraně osobních údajů).

4. ROZPOČTOVÉ DŮSLEDKY

Tato iniciativa si nevyžádá další zdroje z rozpočtu EU.

5. OSTATNÍ PRVKY

- **Plány provádění a způsoby monitorování, hodnocení a podávání zpráv**

V rámci podpory provádění Komise přezkoumá vnitrostátní akční plány, které mají členské státy vypracovat na období 2025–2030, a v roce 2026 vypracuje přehledovou zprávu.

Komise bude podávat zprávy o uplatňování doporučení v kontextu strategického rámce evropské spolupráce v oblasti vzdělávání a odborné přípravy s ohledem na vytvoření Evropského prostoru vzdělávání a další vývoj po jeho dosažení.

- **Informativní dokumenty (u směrníc)**

Nevztahuje se na tento návrh.

- **Podrobné vysvětlení konkrétních ustanovení návrhu**

Návrh politiky poskytuje komplexní rámec pro podporu příznivých podmínek pro vzdělávací mobilitu, řešení problémů a poskytování pobídek. Jeho cílem je učinit vzdělávací mobilitu nedílnou součástí všech programů vzdělávání a odborné přípravy, podpořit jazykové vzdělávání a směřovat k automatickému uznávání výsledků z období studia v zahraničí v rámci EU. Jeho cílem je také zvýšit inkluzivnost a přístupnost vzdělávací mobility tím, že členské státy vyzve, aby přijaly další opatření v oblasti poskytování poradenství, vhodného financování a další podpory osobám s omezenými příležitostmi. Cílem návrhu je rovněž zvýšit environmentální udržitelnost vzdělávací mobility, využít digitální technologie k jejímu usnadnění a podpořit hodnoty EU. Cílem návrhu je rovněž usnadnit posílenou spolupráci s klíčovými třetími zeměmi, jak se předpokládá v iniciativě Talentová partnerství, propagovat

⁴³ Úř. věst. L 119, 4.5.2016, s. 1.

EU jako atraktivní destinaci, kde mohou talentované osoby ze třetích zemí studovat, vzdělávat se a školit se, a zlepšit spravedlivé a transparentní uznávání kvalifikací ze třetích zemí, jakož i částečného a předchozího vzdělávání.

Doprovodný pracovní dokument útvarů Komise popisuje podklady z nedávných výzkumů a výstupy z různých konzultací, které navrhované doporučení podporují.

Návrh

DOPORUČENÍ RADY

„Evropa v pohybu“ – příležitosti vzdělávací mobility pro všechny

(Text s významem pro EHP)

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na články 165 a 166 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) V Římském prohlášení z 25. března 2017 se vedoucí představitelé EU zavázali, že budou usilovat o Unii, kde mladí lidé dostávají nejlepší vzdělání a odbornou přípravu a mohou studovat a nalézat uplatnění po celém kontinentu.
- (2) Ukázalo se, že vzdělávací mobilita je pro účastníky vzdělávání velmi cenná, protože jim umožňuje získat kompetence⁴⁴ potřebné pro osobní, vzdělávací a profesní rozvoj. Přeshraniční vzdělávací zkušenosti zvyšují mezikulturní porozumění a pomáhají rozvíjet společnou evropskou identitu. Organizování vzdělávací mobility, příchozí i výjezdní, je také silným podnětem pro vzdělávací instituce a instituce odborné přípravy a poskytovatele neformálního a informálního učení ke zvýšení kvality vzdělávání, které nabízejí.
- (3) Vzdělávací mobilita je důležitá pro řešení nedostatku kvalifikovaných pracovníků v EU, zejména těch, kteří jsou nezbytní pro dosažení zelené a digitální transformace, a pro přechod účastníků vzdělávání na trh práce. Učení se prací, včetně období strávených v jiné zemi, je přínosem pro získávání dovedností a zaměstnatelnost. Vzdělávací mobilita může rovněž usnadnit integraci státních příslušníků třetích zemí na trhu práce v EU.
- (4) Poskytování příležitostí ke vzdělávací mobilitě pro všechny je zásadní pro dosažení Evropského prostoru vzdělávání. Sdělení Komise ze dne 30. září 2020 o vytvoření Evropského prostoru vzdělávání do roku 2025⁴⁵ ohlásilo aktualizaci rámce pro vzdělávací mobilitu – doporučení Rady z roku 2011 „Mládež v pohybu – podpora mobility mladých lidí ve vzdělávání“⁴⁶, jakož i rozvoj politického rámce pro vzdělávací mobilitu učitelů s cílem umožnit většímu počtu účastníků vzdělávání a

⁴⁴ V souladu s doporučením Rady ze dne 22. května 2018 o klíčových kompetencích pro celoživotní učení (Úř. věst. C 189, 4.6.2018, s. 1) jsou kompetence definovány jako kombinace znalostí, dovedností a postojů.

⁴⁵ [COM\(2020\) 625 final](#).

⁴⁶ Úř. věst. C 199, 7.7.2011, s. 1.

učitelů využívat výhod mobility. Toto doporučení je aktualizací doporučení Rady z roku 2011, přičemž cílem je podpořit jeho ustanovení, rozšířit příležitosti vzdělávací mobility – od mladých lidí až po účastníky vzdělávání jakéhokoli věku a zaměstnance – a zabývat se novými modely učení, včetně kombinovaného učení.

- (5) Jednou ze strategických priorit usnesení Rady ze dne 18. února 2021 o strategickém rámci evropské spolupráce v oblasti vzdělávání a odborné přípravy s ohledem na vytvoření Evropského prostoru vzdělávání a další vývoj po jeho dosažení (2021–2030)⁴⁷ bylo učinit celoživotní učení a mobilitu dostupnými pro všechny. Usnesení Rady ze dne 16. května 2023 o Evropském prostoru vzdělávání: výhled do roku 2025 a na další období⁴⁸ zdůraznilo, že zásadní význam k úplné realizaci Evropského prostoru vzdělávání má určení a odstranění zbývajících překážek vzdělávací mobility a mobility vyučujících, a to za současné podpory inkluzivní, udržitelné a vyvážené mobility.
- (6) Údaje shromážděné Evropským střediskem pro rozvoj odborného vzdělávání (Cedefop) ukazují, že země musí zvýšit úsilí o zlepšení svých průměrných výsledků v oblasti poskytování komplexní podpory mobility účastníků odborného vzdělávání a přípravy, zejména učňů. Z analýzy vnitrostátních prováděcích plánů⁴⁹ v doporučení Rady 2020 ze dne 24. listopadu 2020 o odborném vzdělávání a přípravě pro udržitelnou konkurenceschopnost, sociální spravedlnost a odolnost⁵⁰ vyplývá, že pouze přibližně polovina členských států upřednostnila opatření na zvýšení mobility v odborném vzdělávání a přípravě.
- (7) Z analýzy⁵¹ provádění doporučení Rady ze dne 15. března 2018 o Evropském rámci pro kvalitní a efektivní učňovskou přípravu⁵² a důkazů Cedefop⁵³ vyplývá, že mobilita učňů je stále nedostatečně rozvinutá a je třeba udělat více pro to, aby se učni mohli účastnit výměnných pobytů.
- (8) V závěrech Rady ze dne 5. dubna 2022 o posílení mobility učitelů a školitelů⁵⁴ se vyzývá k podpoře a rozšíření mobility tak, aby se stala běžnou součástí jejich odborné přípravy a kariéry.
- (9) Analýza provádění strategie EU pro mládež⁵⁵ ukazuje, že je třeba zvýšit úsilí, aby byl všem mladým lidem a pracovníkům s mládeží umožněn účinný přístup k příležitostem k mobilitě. To zahrnuje dobrovolnictví v sektoru občanské společnosti a další práci na účinných systémech pro validaci kompetencí získaných prostřednictvím mobility v

⁴⁷ Úř. věst. C 66, 26.2.2021, s. 1.

⁴⁸ Úř. věst. C 185, 26.5.2023, s. 5.

⁴⁹ Informační sdělení – Společně k atraktivnímu, inkluzivnímu, inovativnímu, agilnímu a flexibilnímu odbornému vzdělávání a přípravě (Briefing note – Working together towards attractive, inclusive, innovative, agile and flexible VET); Cedefop. Odkaz: <https://www.cedefop.europa.eu/en/publications/9180>

⁵⁰ Úř. věst. C 417, 2.12.2020, s. 1.

⁵¹ Odkaz: <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=89&furtherNews=yes&langId=en&newsId=10070>

⁵² Úř. věst. C 153, 2.5.2018, s. 1.

⁵³ Enablers and disablers of cross-border long-term apprentice mobility: evidence from country- and project-level investigations (Faktory umožňující a faktory znemožňující přeshraniční dlouhodobou mobilitu učňů: důkazy z šetření na úrovni jednotlivých zemí a projektů). Odkaz: https://www.cedefop.europa.eu/files/2021-10/3089_en.pdf

⁵⁴ Úř. věst. C 167, 21.4.2022, s. 2.

⁵⁵ Pracovní dokument útvarů Komise doprovázející zprávu Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů o provádění strategie EU pro mládež (2019–2021).

rámci neformálního a informálního učení v součinnosti s doporučením Rady ze dne 5. dubna 2022 o mobilitě mladých dobrovolníků v rámci Evropské unie⁵⁶.

- (10) Nedostatečná znalost cizích jazyků zůstává jednou z hlavních překážek pro získání zkušeností v oblasti vzdělávací mobility, studium a práci v zahraničí a pro plné poznání kulturní rozmanitosti Evropy. Současně však může určitá nabídka kurzů v cizím jazyce motivovat účastníky vzdělávání z jiné země k tomu, aby se vzdělávací mobility zúčastnili.
- (11) Zpráva o provádění doporučení Rady o automatickém uznávání kvalifikací a období studia v zahraničí⁵⁷ i související závěry Rady⁵⁸ zdůraznily, že je třeba vyvinout další značné úsilí, aby se automatické uznávání stalo v EU skutečností. V oblasti vysokoškolského vzdělávání došlo k výraznému zlepšení v chápání konceptu automatického uznávání mezi vnitrostátními orgány. Přetrvávající nesrovnalosti a nedostatek transparentnosti jsou však významným faktorem, který studenty od účasti na mobilitách odrazuje.
- (12) Podpora vzdělávací mobility se třetími zeměmi může atraktivnit evropské vzdělávací systémy pro zbytek světa a přilákat talenty do jejich vzdělávacích institucí. Mezinárodní spolupráce v oblasti vzdělávání a odborné přípravy, včetně vzdělávací mobility, je zásadní pro dosažení geopolitických priorit EU, zejména strategie Global Gateway, a pro splnění cílů udržitelného rozvoje do roku 2030.
- (13) Přínosy podpory přístupu osob s omezenými příležitostmi ke vzdělávací mobilitě jsou obzvláště důležité, přičemž tento cíl týkající se začleňování je jádrem programu Erasmus+ na období 2021–2027. Je nezbytné rozšířit tento cíl na další programy vzdělávací mobility v celé EU.
- (14) Iniciativa „Evropské univerzity“ si klade za cíl 50% mobilitu mezi zúčastněnými institucemi, přičemž případný rozvoj společného evropského diplomu rovněž vyžaduje, aby byla mobilita zakotvena ve studijních programech. Navýšení rozpočtu programu Erasmus+ na období 2021–2027 podporuje cíl EU, aby se více studentů alespoň jednou během svého studia zúčastnilo vzdělávací mobility. Proto je důležité zvýšit cíl 20% vzdělávací mobility, který byl poprvé stanoven v rámci boloňského procesu v roce 2009. Nástroje, které byly od té doby vyvinuty, spolu s opatřeními navrženými v tomto doporučení vytvářejí nezbytné rámcové podmínky pro dosažení alespoň 25% podílu absolventů vysokoškolského vzdělávání, kteří se zúčastnili vzdělávací mobility.
- (15) V posledním desetiletí se způsoby učení vyvíjely, mimo jiné v důsledku pandemie COVID-19, která posílila virtuální a kombinované učení. Rozšíření příležitostí vzdělávací mobility pro účastníky vzdělávání, pedagogy a zaměstnance ve všech odvětvích vzdělávání a odborné přípravy, mládeže a sportu ve formálním, neformálním a informálním prostředí rovněž podnítilo rozvoj flexibilních formátů vzdělávací mobility.
- (16) Měla by být dále podporována vyvážená mobilita výzkumných pracovníků, zejména začínajících výzkumných pracovníků, aby se zlepšil jejich osobní a profesní rozvoj ve prospěch konkurenceschopnosti systému výzkumu a inovací v Evropě.

⁵⁶ Úř. věst. C 157, 11.4.2022, s. 1.

⁵⁷ [COM\(2023\) 91 final](#).

⁵⁸ [Úř. věst. C 185, 26.5.2023, s. 44](#).

- (17) Cílem tohoto doporučení je přispět k vytvoření Evropského prostoru vzdělávání do roku 2025. Vize kvality ve vzdělávání zahrnuje podporu dvojí svobody mobility pro účastníky vzdělávání a učitele, zejména pro osoby ze znevýhodněného sociálního prostředí a osoby se zdravotním postižením, a volného sdružování institucí v Evropě i mimo ni. Inkluzivní a spravedlivé systémy vzdělávání a odborné přípravy by měly podporovat soudržnou společnost, položit základy aktivního občanství a zlepšit zaměstnatelnost. Doporučení vyzývá členské státy, aby vytvořily příznivé podmínky pro vzdělávací mobilitu, odstranily její překážky a poskytly pobídky přizpůsobené specifickým potřebám účastníků vzdělávání, pedagogů a zaměstnanců v různých odvětvích.
- (18) Cílem tohoto doporučení je rovněž usnadnit širší spolupráci s klíčovými třetími zeměmi, jak se předpokládá v iniciativě Talentová partnerství, a propagovat EU jako atraktivní destinaci, kde mohou talentované osoby ze třetích zemí studovat, vzdělávat se a školit se.
- (19) Cílem tohoto doporučení je připomenout stávající synergie a doplňkovost mezi programy EU, které se zabývají vzdělávací mobilitou, jako je program Erasmus+ a Evropský sbor solidarity, a dalšími nástroji financování na unijní, mezinárodní, vnitrostátní a regionální úrovni, jako jsou fondy politiky soudržnosti, zejména Evropský fond pro regionální rozvoj a Evropský sociální fond plus a jeho iniciativa ALMA (Aim, Learn, Master, Achieve – stanovit si cíl, učit se, osvojit si dovednost, dosáhnout cíle).
- (20) Cílem tohoto doporučení je rovněž posílit vzdělávací mobilitu učitelů a učňů prostřednictvím zvláštních politických rámců uvedených v přílohách. Školy se potýkají s nedostatkem učitelů a vzdělávací mobilita by měla zvýšit atraktivitu této profese. Učitelé, kteří mají zkušenost s mobilitou, se mohou stát vzorem pro účastníky vzdělávání a mohou přispět k podpoře nadnárodní a mezinárodní spolupráce. Závěry Rady o posílení mobility učitelů a školitelů během počátečního a dalšího vzdělávání a odborné přípravy zdůrazňují pozitivní dopad vzdělávací mobility v zahraničí na profesní rozvoj učitelů i na vzdělávací systémy a zároveň identifikují překážky mobility. Učni se také potýkají s řadou specifických překážek, které souvisejí se zvláštnostmi učení se prací. Jejich mobilita by měla pomoci řešit nedostatek dovedností, podpořit zelenou a digitální transformaci a zvýšit zaměstnatelnost, zejména mladých lidí,

UZNÁVÁ, ŽE:

- (21) Pro účely tohoto doporučení se používá stejná definice „vzdělávací mobility“ jako v nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/817 ze dne 20. května 2021, kterým se zavádí program Erasmus+. Je tím míněn fyzický přesun do jiné země, než je země bydliště, za účelem studia, odborného vzdělávání nebo neformálního či informálního učení. Toto doporučení se vztahuje jak na vzdělávací mobilitu v rámci EU, tak i na mezinárodní vzdělávací mobilitu do EU a z EU.
- (22) Vzdělávací mobilita podle tohoto doporučení se vztahuje na účastníky vzdělávání a zaměstnance ve všech odvětvích celoživotního učení, včetně škol, vysokoškolského vzdělávání, odborného vzdělávání a přípravy, vzdělávání dospělých, jakož i na vzdělávací mobilitu mladých lidí, pracovníků s mládeží a pracovníků v oblasti předškolního vzdělávání a péče a v oblasti sportu. Zahrnuje všechny typy vzdělávací mobility, včetně krátkodobé mobility, skupinové mobility, kombinované mobility, kreditové mobility a diplomové mobility.

- (23) V případě cíle vzdělávací mobility v oblasti vysokoškolského vzdělávání zahrnují akce mobility výjezdni mobilitu v délce minimálně dvou měsíců, včetně stáží a studijní mobility, a kratší mobilitu v rozsahu minimálně 3 kreditů evropského systému přenosu a akumulace kreditů (ECTS). Tyto mobility mohou být buď plně fyzické, nebo kombinované, skládající se z virtuální i fyzické složky. Cíl se vypočítává na úrovni absolventů, kteří se během studia alespoň jednou zúčastnili vzdělávací mobility.
- (24) V reakci na výzvy⁵⁹ volající po ambicióznějším cíli, než je současný cíl pro zahraniční vzdělávací mobilitu studentů odborného vzdělávání a přípravy ve výši 8 %, se v tomto doporučení navrhuje zvýšit cíl zapojení účastníků odborného vzdělávání a přípravy, včetně učňů, do roku 2030 na 15 %. Cíl pro odborné vzdělávání a přípravu vychází z ukazatele definovaného v závěrech Rady o referenční úrovni mobility ve vzdělávání (2011/C 372/08)⁶⁰ a doporučení Rady o odborném vzdělávání a přípravě pro udržitelnou konkurenceschopnost, sociální spravedlnost a odolnost. Měří se jako podíl účastníků vzdělávání a učňů zapsaných do programů vyššího sekundárního vzdělávání a postsekundárního vzdělávání, kteří se během studia zúčastnili zahraniční mobility. Zahrnuje účastníky flexibilních mobilit, například v rámci programu Erasmus+ (jako je krátkodobá mobilita, skupinová mobilita, kombinovaná mobilita, mobilita spojená s účastí v soutěžích odborných dovedností).
- (25) V souladu s nařízením (EU) 2021/817 se „osobou s omezenými příležitostmi“ rozumí osoba, která z ekonomických, sociálních, kulturních, zeměpisných nebo zdravotních důvodů, z toho důvodu, že pochází z přistěhovaleckého prostředí, z důvodů jako zdravotní postižení či vzdělávací obtíže, nebo z jakýchkoli jiných důvodů, včetně těch, které by mohly vést k diskriminaci podle článku 21 Listiny základních práv Evropské unie, čelí překážkám, které jí brání účinně využít příležitostí vzdělávací mobility.
- (26) Pro účely tohoto doporučení a v souladu s pokyny k provádění strategie programu Erasmus+ a Evropského sboru solidarity pro začleňování a rozmanitost⁶¹ mezi překážky vzdělávací mobility patří zdravotní postižení, zdravotní problémy, překážky spojené se systémy vzdělávání a odborné přípravy, kulturní odlišnosti, sociální překážky, ekonomické překážky, překážky související s diskriminací a geografické překážky.

BERE NA VĚDOMÍ ZÁMĚR KOMISE NAVÁZAT NA STÁVAJÍCÍ INICIATIVY ZA ÚČELEM PODPORY PROVÁDĚNÍ TOHOTO DOPORUČENÍ A POSÍLENÍ DŮKAZNÍ ZÁKLADNY TÝKAJÍCÍ SE VZDĚLÁVACÍ MOBILITY PROSTŘEDNICTVÍM:

- (27) Vypracování pokynů pro přípravu akčních plánů uvedených v bodě 12 tohoto doporučení, jakož i vypracování přehledové zprávy o těchto plánech za účelem podpory příležitostí ke vzájemnému učení a výměny osvědčených postupů.
- (28) Další podpory provádění tohoto doporučení na základě spolupráce a spoluvytváření odborných skupin v rámci řízení Evropského prostoru vzdělávání.

⁵⁹ Včetně usnesení Evropského parlamentu k doporučení Rady o udržitelné konkurenceschopnosti, sociální spravedlnosti a odolnosti.

⁶⁰ http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=uriserv:OJ.C_.2011.372.01.0031.01.CES&toc=OJ:C:2011:372:TOC

⁶¹ Pokyny k provádění strategie programu Erasmus+ a Evropského sboru solidarity pro začleňování a rozmanitost, odkaz: <https://erasmus-plus.ec.europa.eu/document/implementation-guidelines-erasmus-and-european-solidarity-corps-inclusion-and-diversity-strategy>

- (29) Podněcování a podpory účasti mladých lidí na vytváření a provádění strategií a programů vzdělávací mobility na vnitrostátní, místní a evropské úrovni.
- (30) Dalšího rozvoje, prosazování a podpory – prostřednictvím programů Erasmus+ a Evropský sbor solidarity – využívání nástrojů EU, které podporují realizaci období studia v zahraničí, jako je iniciativa Evropská studentská karta, on-line jazyková podpora, Evropská platforma pro školní vzdělávání, Evropský portál pro mládež, Obecné online vzdělávání, Youthpass a Europass.
- (31) Dalšího rozvoje, prosazování a podpory – prostřednictvím programu Erasmus+ – využívání nástrojů EU, které podporují transparentnost a validaci výsledků z období studia v zahraničí a certifikátů, zejména nástroje Youthpass a platformy Europass / dokladu Europass – Mobilita, a to i prostřednictvím sémantické interoperability s využitím evropského modelu učení a evropských digitálních certifikátů o vzdělání.
- (32) Dalšího rozvoje a podpory aliancí Evropských univerzit, mimo jiné prostřednictvím programu Erasmus+ a politické podpory, což jim umožní plně využít jejich potenciál a působit jako vzor pro odvětví vysokoškolského vzdělávání tím, že budou podporovat bezproblémovou a zakotvenou mobilitu v evropských meziuniverzitních kampusech, prosazovat využívání mikrocertifikátů a připravovat cestu k možnému společnému evropskému diplomu.
- (33) Poskytování další podpory z programu Erasmus+ prostřednictvím podněcování spolupráce a vzájemného učení mezi členskými státy v oblasti zajišťování automatického uznávání kvalifikací a výsledků z období vzdělávání v zahraničí v odvětvích vzdělávání a odborné přípravy na všech úrovních, včetně virtuálního a kombinovaného učení.
- (34) Pokračující podpory pro členské státy na cestě ke komplexnímu přístupu k výuce a osvojování si jazyků, zejména prostřednictvím aktivit vzájemného učení, propagace iniciativ a akcí, jako je Evropský den jazyků, a spolupráce se zúčastněnými stranami a mezinárodními organizacemi, jako je Rada Evropy a OECD, na vývoji inovativních nástrojů pro učení se jazykům.
- (35) Podpory vytváření součinnosti a doplňkovosti mezi programy EU, které se zabývají vzdělávací mobilitou, jako je Erasmus+ a Evropský sbor solidarity, a dalšími nástroji financování na unijní, mezinárodní, vnitrostátní a regionální úrovni, jako jsou fondy politiky soudržnosti, zejména programy Evropského sociálního fondu plus a Evropského fondu pro regionální rozvoj, s cílem maximalizovat dopad opatření, která propagují příležitosti ke vzdělávací mobilitě, včetně podpory provádění nástrojů a strategií pro zvýšení účasti osob s omezenými příležitostmi.
- (36) Pomoci členským státům reformovat a zlepšovat systémy vzdělávací mobility na vnitrostátní úrovni a na úrovni více zemí.
- (37) Mapování oblastí intervence stávajících nástrojů financování na unijní, mezinárodní, vnitrostátní nebo regionální úrovni s cílem zvýšit povědomí o jejich možných opatřeních a osvědčených postupech na podporu vzdělávací mobility a podpořit účinný synergický přístup všech příslušných zúčastněných stran.
- (38) Spolupráce s členskými státy a příslušnými zúčastněnými stranami na dalším zlepšování kvality a dostupnosti údajů a na vypracování metodik sběru a analýzy údajů na úrovni EU, včetně průzkumů, například evropského průzkumu sledování uplatnění absolventů, v oblasti vzdělávací mobility ve všech odvětvích vzdělávání a odborné přípravy a mládeže, které mohou zohlednit také inkluzivnost a územní rozmanitost, a to v plném souladu s právními předpisy EU o ochraně údajů.

- (39) Prepracování srovnávacího přehledu výsledků v oblasti mobility, v úzké spolupráci s odborníky z členských států, aby bylo možné sledovat provádění tohoto doporučení a aby se rozšířil na všechna odvětví vzdělávání a odborné přípravy a na odvětví mládeže,

PŘIJALA TOTO DOPORUČENÍ A DOPORUČUJE ČLENSKÝM STÁTŮM, ABY

V souladu s charakteristikami vnitrostátních systémů školního vzdělávání, odborného vzdělávání a přípravy, vysokoškolského vzdělávání a vzdělávání dospělých a odvětví mládeže a sportu:

- a) podněcovaly bezproblémový pohyb účastníků vzdělávání, pedagogů a zaměstnanců v rámci Evropského prostoru vzdělávání s cílem podpořit rozvoj jejich dovedností v celé šíři, zejména těch kompetencí, které jsou nezbytné pro zelenou a digitální transformaci, budování důvěry a porozumění mezi systémy vzdělávání a odborné přípravy a odvětvími mládeže a sportu, jakož i aktivní občanství;
 - b) pracovaly na programech vzdělávací mobility, které jsou inkluzivní, environmentálně udržitelné, využívají digitální technologie a podporují společné hodnoty EU;
 - c) stanovily nové cíle na úrovni EU do roku 2030 a usilovaly o jejich dosažení:
 - ve vysokoškolském vzdělávání by měl podíl absolventů se zkušeností se vzdělávací mobilitou činit alespoň 25 %,
 - v odborném vzdělávání a přípravě by měl podíl účastníků odborného vzdělávání, kteří využili vzdělávací mobility v zahraničí, činit alespoň 15 %,
 - ve všech systémech vzdělávání a odborné přípravy a v systémech mládeže a sportu by osoby s omezenými příležitostmi měly tvořit alespoň 20 % všech účastníků vzdělávací mobility v zahraničí;
 - d) navázaly strukturální spolupráci se zúčastněnými stranami v oblasti vzdělávací mobility s ohledem na provádění tohoto doporučení.
- 1) Zajistily systémové příležitosti ke vzdělávací mobilitě tím, že:
- a) učiní vzdělávací mobilitu v zahraničí standardní a nedílnou součástí školního vzdělávání, odborného vzdělávání a přípravy, učňovské přípravy, vysokoškolského vzdělávání a vzdělávání a odborné přípravy dospělých tím, že se do všech programů vzdělávání a odborné přípravy začlení možnost období vzdělávací mobility v zahraničí prostřednictvím flexibilních mobilitních oken, volitelných kurzů a dalších příležitostí;
 - b) podpoří poskytovatele vzdělávání a odborné přípravy při rozvoji a realizaci stále většího podílu přeshraničních společných činností, včetně společných programů vedoucích ke společným diplomům, a to co nejlepším využitím evropských iniciativ, zejména aliancí Evropských univerzit, center excelence odborného vzdělávání, vnitrostátních týmů odborného vzdělávání a přípravy, Aliancí pro inovace a pedagogických akademií Erasmus+, a to na základě zkušeností aliancí Evropských univerzit, které se zaměřují na 50% míru mobility studentů s možností fyzické, virtuální a kombinované mobility;
 - c) podpoří a zakotví příchozí a výjezdní vzdělávací mobilitu v rámci neformálního a informálního učení, práce s mládeží a dobrovolnictví jako hodnotnou a životaschopnou možnost mobility pro všechny účastníky

vzdělávání a zaměstnance, a to i prostřednictvím zvyšování povědomí, osvětových opatření a další podpory poskytovatelům neformálního a informálního učení, místním a regionálním orgánům, střediskům mládeže a organizacím občanské společnosti;

- d) podpoří uplatňování kritérií kvality pro přípravu, provádění a následné kroky v oblasti aktivit vzdělávací mobility, a to i tím, že budou vycházet ze standardů kvality vypracovaných v rámci programu Erasmus+, programu Evropský sbor solidarity a dalších programů vzdělávací mobility, a tím, že se zaměří se na přístupnost a inkluzivnost těchto aktivit;
- e) budou rozvíjet spolupráci mezi orgány, které spravují a provádějí nástroje financování na unijní, mezinárodní, vnitrostátní nebo regionální úrovni, s cílem zajistit koordinované činnosti, které podporují a propagují vzdělávací mobilitu, a zároveň zabrání překrývání a budou maximalizovat účinek zdrojů.

2) Podpořily jazykové vzdělávání tím, že:

- a) posílí jazykové vzdělávání ve všech fázích vzdělávání a odborné přípravy a v systémech mládeže a sportu, a to i poskytováním části vzdělávacích programů v jiných jazycích EU než ve vnitrostátním jazyce (jazycích), aby se zvýšily možnosti a příležitosti vzdělávací mobility;
- b) usnadní přístup k jazykovému vzdělávání a učení, a to i pro dospělou populaci, s cílem zlepšit vícejazyčné kompetence a umožnit občanům plně využívat vzdělávací mobilitu, Evropský prostor vzdělávání a pracovní příležitosti.

3) Podporovaly zapojení do aktivit vzdělávací mobility tím, že:

- a) budou budovat kulturu mobility v rámci celoživotního učení na všech stupních vzdělávání od školního vzdělávání po vzdělávání dospělých a napříč vzdělávacími zařízeními, mimo jiné prostřednictvím rozvoje různých forem a aktivit mobility, podpory vysílajících a hostitelských organizací při realizaci jejich strategie internacionalizace, zvyšování atraktivnosti vzdělávacích institucí v souvislosti s přijímáním mobilních účastníků vzdělávání a podpory sítí absolventů za účelem rozvoje a propagace vzdělávacích zkušeností na místní úrovni;
- b) podpoří spolupráci mezi regionálními a místními orgány, poskytovateli vzdělávání a odborné přípravy, organizacemi občanské společnosti, nevládními organizacemi a soukromými subjekty s cílem propagovat a podporovat výjezdní vzdělávací mobilitu, včetně mobility osob s omezenými příležitostmi, a vytváření přívětivého prostředí pro účastníky vzdělávací mobility přijíždějící ze zahraničí;
- c) povzbudí orgány a organizace, které spravují programy mobility, ať již mají úlohu při vysílání či při přijímání, aby snížily administrativní zátěž pro organizace a účastníky a poskytovaly jasné pokyny v průběhu celého procesu podávání žádostí;
- d) podpoří flexibilní formy vzdělávací mobility, které mohou rozšířit okruh účastníků a sloužit jako odrazový můstek k delším obdobím mobility, včetně skupinových mobilit, krátkodobých mobilit a smíšených intenzivních programů a jakýchkoli jiných vzdělávacích zkušeností, které mohou vést k získání mikrocertifikátů v souladu s evropským přístupem k mikrocertifikátům pro celoživotní učení a zaměstnatelnost;

- e) ocení práci pracovníků, kteří připravují a realizují projekty a aktivity v oblasti vzdělávací mobility, a to tím, že se tato činnost stane nedílnou a formálně uznávanou součástí profese pracovníků v oblasti vzdělávání a odborné přípravy a pracovníků s mládeží, zejména pokud jde o kvóty pracovní doby a formální požadavky na kariérní postup, a uznají úlohu mobility pracovníků při přípravě, podněcování a následné podpoře mobility účastníků vzdělávání.
- 4) Poskytovaly informace o příležitostech ke vzdělávací mobilitě tím, že:
- a) zřídí na regionální nebo místní úrovni subjekty na podporu vzdělávací mobility – koordinátory, kontaktní místa, ambasadory nebo specializovaná informační centra pro vzdělávací mobilitu –, které by sdílely své odborné znalosti s regionálními a místními poskytovateli vzdělávání a odborné přípravy, organizacemi občanské společnosti a soukromými subjekty a podporovaly zapojení do vzdělávacích mobilit, a povzbudí tyto koordinátory k vytváření sítí na vnitrostátní úrovni a na úrovni EU;
 - b) nabídnou účastníkům vzdělávání cílené informace o příležitostech ke vzdělávací mobilitě v průběhu celého cyklu celoživotního učení, a to i ve školách a střediscích mládeže, mezi poskytovateli odborného vzdělávání a přípravy a vzdělávání dospělých, poskytovateli práce s mládeží a dobrovolnické činnosti, vysokoškolskými institucemi a zaměstnavateli, přičemž se budou opírat o subjekty na podporu vzdělávací mobility a začlení informace o příležitostech ke vzdělávací mobilitě do studijního a profesního poradenství;
 - c) budou propagovat výhody zahraniční mobility a poskytovat rady, tipy a poradenství, zejména účastníkům vzdělávání s omezenými příležitostmi, včetně co nejlepšeho využití aplikace Erasmus+;
 - d) budou hostitelské organizace vybízet, aby zajistily hladké přijetí příchozích účastníků vzdělávání, mimo jiné tím, že budou k dispozici informace a příslušné materiály;
 - e) vytvoří vazby mezi vzdělávací mobilitou a mobilitou pracovních sil propojením subjektů na podporu vzdělávací mobility s poradci pro mobilitu evropské sítě pro spolupráci služeb zaměstnanosti (EURES);
 - f) budou poskytovat informace o životních a pracovních podmínkách v hostitelských zemích s využitím informací dostupných na portálu EURES o životních a pracovních podmínkách ve všech členských státech a zemích ESVO a specializované sekce portálu EU Learning Corner (Evropa pro školy), včetně propojení těchto informací s vnitrostátními portály pro vzdělávací mobilitu.
- 5) Podporovaly transparentnost a uznávání výsledků učení tím, že:
- a) podpoří automatické uznávání výsledků z období studia v zahraničí v odvětvích vzdělávání a odborné přípravy na všech úrovních, včetně virtuálního a kombinovaného učení, a to poskytováním pokynů a školení pro poskytovatele vzdělávání a odborné přípravy a zajištěním konzistentnosti při rozhodování o uznávání;
 - b) zajistí plně automatické uznávání kvalifikací a výsledků z období studia v zahraničí ve vysokoškolském vzdělávání, a to díky plnému využití dostupných systémů a nástrojů, včetně zajištění plného uplatňování evropského systému

přenosu a akumulace kreditů v souladu s uživatelskou příručkou z roku 2015 prostřednictvím systému externího zajišťování kvality, se zaměřením na výsledky učení;

- c) vybídnou vzdělávací instituce a instituce odborné přípravy, aby vedly záznamy o rozhodnutích o uznávání výsledků učení, aby byly zajištěny konzistentnost a transparentnost rozhodování v čase a mezi různými organizačními strukturami institucí a porozumění konceptu a definici automatického uznávání;
 - d) podpoří plné uznávání kompetencí získaných v rámci vzdělávací mobility v neformálním a informálním učení, při práci s mládeží a dobrovolnické činnosti tím, že se podpoří spolupráce v oblasti validačních opatření mezi příslušnými subjekty v odvětvích vzdělávání a odborné přípravy, poskytovateli neformálního vzdělávání a organizacemi občanské společnosti, aby bylo možné výsledky neformálního a informálního učení snáze využívat ve formálním vzdělávání a na trhu práce;
 - e) podpoří poskytovatele vzdělávání a odborné přípravy a organizátory vzdělávacích mobilit mládeže, práce s mládeží a dobrovolnictví při systémovém využívání rámců a nástrojů EU, včetně Europassu, vícejazyčné klasifikace evropských dovedností, kompetencí a povolání, evropských digitálních certifikátů o vzdělání, evropského rámce kvalifikací, Europassu – Mobility a Youthpassu, a/nebo vnitrostátních rámců na podporu identifikace, dokumentace, hodnocení a případně certifikace kompetencí získaných v rámci vzdělávací mobility;
 - f) podniknou kroky k ratifikaci Globální úmluvy UNESCO o uznávání kvalifikací týkajících se vysokoškolského vzdělávání, aby se zlepšilo spravedlivé a transparentní uznávání kvalifikací ze třetích zemí, jakož i částečného a předchozího vzdělávání; přičemž zveřejní informace o procesech uznávání kvalifikací třetích zemí a srovnatelnosti s národními kvalifikacemi;
 - g) využijí politické spolupráce, zejména globálního politického dialogu v rámci boloňského procesu a spolupráce uznávacích orgánů a agentur pro zajišťování kvality, k rozvoji kapacit vysokoškolských institucí ve třetích zemích a sladění postupů zajišťování kvality s cílem maximalizovat výsledky učení studentů ze třetích zemí v rámci mobility a zajistit plné uznání období mobility pro získání diplomu studenta v domovské zemi.
- 6) Podporovaly přechod na trh práce a pracovní mobilitu tím, že:
- a) usnadní přechod od vzdělávací mobility k pracovní mobilitě tím, že mobilním účastníkům vzdělávání, jakož i učitelům, školitelům, dalším pedagogům a pracovníkům s mládeží pomohou získat podporu při hledání zaměstnání od veřejných služeb zaměstnanosti a EURES;
 - b) pomůžou účastníkům vzdělávání, včetně čerstvých absolventů, aby prostřednictvím programu Erasmus+ absolvovali stáž v zahraničí a rozvíjeli tak své podnikatelské, inovační, tvůrčí a mezikulturní dovednosti;
 - c) budou příslušné organizace pobízet, aby přijímaly stážisty ze zahraničí, mimo jiné prostřednictvím investic, budování povědomí a dostupných informací.
- 7) Zvýšily inkluzivnost a přístupnost vzdělávací mobility tím, že:
- a) stanoví cíle v oblasti začleňování na vnitrostátní nebo regionální úrovni pro vzdělávací mobilitu, které by přispěly k dosažení cíle v oblasti začleňování na

úrovni EU stanoveného v písmenu c), a vypracují zvláštní opatření na podporu mobility osob s omezenými příležitostmi;

- b) zajistí přístupnost vzdělávací mobility pro osoby se zdravotním postižením, a to odstraněním překážek a řešením potřeb těchto osob již v počátečních fázích přípravy vzdělávací aktivity;
 - c) poskytnou úroveň podpory, která je zapotřebí k tomu, aby byla vzdělávací mobilita přístupná osobám s omezenými příležitostmi, jakož i podporu pro organizace, které tyto osoby hostí, mimo jiné zajištěním vhodného financování na vnitrostátní nebo regionální úrovni a podporou součinnosti mezi různými nástroji financování na unijní, mezinárodní, vnitrostátní a regionální úrovni;
 - d) poskytnou přesné a včasné informace o dostupných finančních prostředcích na vzdělávací mobilitu, o termínech plateb a další dostupné podpoře pro účastníky vzdělávání;
 - e) podpoří úplné nebo částečné vyplacení grantů předem a umožní přenositelnost grantů a půjček. V souladu s vnitrostátními právními předpisy podpoří osvobození těchto grantů od veškerých daní a odvodů na sociální pojištění, přičemž stejným způsobem budou zacházet s granty udělenými veřejnými nebo soukromými právními subjekty, a budou informovat mobilní účastníky o procesních požadavcích týkajících se zdanění příjmů;
 - f) usnadní vzdělávací mobilitu v zahraničí tím, že společně s příslušnými vnitrostátními a místními orgány budou řešit nedostatek studentského bydlení pro mobilní účastníky vzdělávání;
 - g) zajistí odpovídající ochranu mobilních účastníků, včetně učňů, stážistů, mladých výzkumných pracovníků a pracovníků s mládeží, zejména nezletilých, v souladu s právními předpisy EU a vnitrostátními právními předpisy, pokud jde o pojištění, pracovní normy, zdravotní a bezpečnostní požadavky, daně, sociální zabezpečení, včetně přístupu ke zdravotní péči, a případně možnost akumulovat nárok na důchod.
- 8) Zvýšily environmentální udržitelnost vzdělávací mobility tím, že:
- a) v příslušných případech zajistí, aby se cestování udržitelnějšími dopravními prostředky do a z místa výkonu vzdělávací mobility a během období mobility stalo nedílnou součástí vzdělávací mobility, a poskytnou odpovídající finanční prostředky a poradenství v oblasti udržitelného cestování;
 - b) pomůžou poskytovatelům vzdělávání a odborné přípravy a organizacím občanské společnosti organizujícím vzdělávací mobility při začleňování postupů udržitelnosti do jejich každodenních činností prostřednictvím školení, pokynů a výměny osvědčených postupů;
 - c) podpoří poskytovatele vzdělávání a odborné přípravy při stanovování cílů a monitorovacích opatření na úrovni organizace s cílem snížit emise skleníkových plynů z cest spojených se vzdělávací mobilitou.
- 9) Využívaly digitální technologie k usnadnění vzdělávací mobility tím, že:
- a) podpoří rozvoj a využívání interoperabilních informačních systémů založených na společných evropských normách pro účastníky vzdělávání, pedagogy a zaměstnance, a to v plném souladu s platnými právními předpisy o ochraně údajů, za účelem správy a registrace zkušeností v oblasti vzdělávací mobility a

v případě organizací za účelem poskytování informací o možnostech mobility, řízení mobility, podpory automatického uznávání a snižování administrativní zátěže, mimo jiné při plném využití prvků iniciativy Evropská studentská karta a nástrojů nabízených platformou Europass, a to mimo jiné prostřednictvím digitalizace certifikátů o vzdělání s využitím infrastruktury evropských digitálních certifikátů o vzdělání;

- b) přispějí k iniciativám, které podporují mobilitu výzkumných pracovníků a poskytují příslušné informace a podpůrné služby, včetně portálu EURAXESS⁶² a připravované platformy ERA Talent Platform⁶³;
- c) poskytnou finanční a personální podporu poskytovatelům vzdělávání a odborné přípravy a organizacím občanské společnosti, která jim umožní v případě potřeby zřídit a využívat digitální nástroje na jejich úrovni a/nebo využívat stávající digitální nástroje k doplnění fyzické mobility;
- d) podpoří rozvoj kvalitních kombinovaných a virtuálních formátů mobility přizpůsobením stávajících vnitrostátních rámců tak, aby dále umožňovaly doplňkové inovativní formáty mobility, které využívají digitální technologie.

10) Podporovaly hodnoty EU prostřednictvím vzdělávací mobility tím, že:

- a) povzbudí všechny účastníky vzdělávání, pedagogy a zaměstnance, aby se během své vzdělávací mobility v zahraničí zapojili do života hostitelských komunit, včetně dobrovolnických aktivit;
- b) obohatí zkušenost se vzdělávací mobilitou o školení v oblasti mezikulturního povědomí, občanské angažovanosti, digitální a mediální gramotnosti, hodnot EU a základních práv;
- c) poskytnou příchozím účastníkům vzdělávání, pedagogům a zaměstnancům informace odpovídající místnímu kontextu a vytvoří přívětivou kulturu prostřednictvím mentorů a administrativní podpory;
- d) zajistí mobilním studentům a zaměstnancům nejvyšší úroveň akademické svobody; povzbudí vzdělávací instituce, mimo jiné prostřednictvím zajišťování kvality, k rozvoji kultury kvality, v níž je zajištěno plné dodržování zásad akademické integrity i v období mobility.

11) Propagovaly EU jako vzdělávací destinaci tím, že:

- a) budou úzce spolupracovat v rámci přístupu „tým Evropa“ (Team Europe) s cílem zvýšit atraktivitu EU jako vzdělávací destinace s využitím stávajícího spektra vnitrostátních a regionálních iniciativ, jako je projekt Studium v Evropě (Study in Europe) v oblasti vysokoškolského vzdělávání;
- b) usnadní vzdělávací mobilitu s jinými částmi světa, zejména se zeměmi s perspektivou rozšíření, prostřednictvím užší spolupráce mezi jejich příslušnými orgány a institucemi vzdělávání a odborné přípravy a těmito orgány a institucemi v EU; Talentová partnerství mohou poskytnout rámec pro silnější partnerství pro spolupráci s klíčovými třetími zeměmi v souladu se vzájemně

⁶² EURAXESS – Researchers in Motion představuje komplexní portál pro výzkumné pracovníky a inovátory, kteří chtějí podpořit svou kariéru a osobní rozvoj pomocí přesunu do jiných zemí.

⁶³ Cílem této akce podporované programem Horizont Evropa je zvýšit interoperabilitu kariéry a zaměstnatelnost talentů v oblasti výzkumu a inovací napříč odvětvími.

dohodnutými cíli; taková spolupráce může pomoci zajistit, aby vzdělávací mobilita nepřímo pomáhala řešit nedostatek dovedností ve třetích zemích a v EU, například tím, že se zaměří na nedostatek dovedností v odvětvích ovlivněných zelenou a digitální transformací a zlepší zaměstnatelnost účastníků vzdělávání;

- c) podpoří včasné vydávání dlouhodobých víz a povolení k pobytu pro státní příslušníky třetích zemí, kteří byli vybráni pro vzdělávací příležitost v členském státě, v souladu se směrnicí (EU) 2016/801⁶⁴, nebo krátkodobých víz v souladu s nařízením (ES) č. 810/2009⁶⁵, v závislosti na plánované délce pobytu v EU.

12) Podpořily provádění tohoto doporučení tím, že:

- a) do května 2025 vypracují na vnitrostátní nebo regionální úrovni ve spolupráci se všemi příslušnými zúčastněnými stranami akční plány na období 2025–2030 a informují Komisi o způsobech provádění tohoto doporučení v odvětvích vysokoškolského vzdělávání, odborného vzdělávání a přípravy, školního vzdělávání a vzdělávání dospělých a v systémech mládeže a sportu, které se zabývají příchozí i výjezdní vzdělávací mobilitou;
- b) budou plně spolupracovat s Komisí, pokud jde o opatření, která hodlá přijmout, jak je vysvětleno v 27.–39. bodě odůvodnění.

V Bruselu dne

*Za Radu
předseda/předsedkyně*

⁶⁴ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/801 ze dne 11. května 2016 o podmínkách vstupu a pobytu státních příslušníků třetích zemí za účelem výzkumu, studia, stáže, dobrovolnické služby, programů výměnných pobytů žáků či vzdělávacích projektů a činnosti au-pair (Úř. věst. L 132, 21.5.2016, s. 21).

⁶⁵ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 810/2009 ze dne 13. července 2009 o kodexu Společenství o vízech (vízový kodex) (Úř. věst. L 243, 15.9.2009, s. 1).